Solid lærebok i positiv psykologi for organisasjoner

Kim S. Cameron, Gretchen M. Spreitzer, red.
The Oxford handbook of positive organizational scholarship
 1 076 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2012. Pris GBP 105
 ISBN 978-0-19-973461-0

Does the positive psychology movement have legs? var tittelen på en artikkel i 2003 (1). Den positive psykologien er så transcendent, individuell og subjektiv at den mangler bakkekontakt i solid empiri, ble det påstått. Å utgi en tung akademisk lærebok om positiv organisasjonspsykologi er et ganske spennende prosjekt av anerkjente Oxford University Press.

Begge redaktørene er knyttet til University of Michigan (Ross School of Business) der det er et aktivt forskningsmiljø rundt «Positive Organizational Scholarship». Men de er ikke alene. «Håndboken» er snarere en murstein av et leksikon, der 150 forfattere gjennom ni hoveddeler og 79 kapitler boltrer seg på over 1 000 sider.

Boken burde være nyttig for alle som er interessert i arbeid og organisasjon, som ledere og fagforeningsfolk, men kanskje først og fremst forskere og akademikere. Her er solide oversiktskapitler og rikholdige referanselister – og utfordrende titler for norsk helsevesen: *Collective efficacy beliefs, organizational excellence, and leadership*, og *A positive approach to studying diversity in organizations*. En hoveddel handler om positivt lederskap og endring, en annen omhandler problemer og utfordringer: *Managing the unexpected* og *Organizational healing: a relational process to handle major disruption*.

Første del har et individuelt og generelt siktemål, den siste et relasjonelt og organisatorisk. Andre hoveddeler omhandler positive individuelle faktorer, positive emosjoner, strategi og ytevne, positive relasjoner, positiv HR-praksis, positiv organisatorisk praksis og utvidelse av positiv organisatorisk lærdom.

Jeg har gått grundig gjennom enkelte kapitler, f.eks. *Subjective well-being in organizations* der Arnold B. Bakker er førsteforfatter. Han er en anerkjent forsker på dette feltet, og kapitlet var svært godt, med oversiktlige figurer og en sentral referanseliste.

Kapitlene har som mal et innledende sammendrag, deretter begrepsdefinisjon og gjennomgang av feltet, ofte med gode figurer, og avslutningsvis forslag til fremtidig forskning. De omhandler begreper som kreativitet, nysgjerrighet, positiv energi, tillit, lidenskap, tilgivelse, håp, mot, intimitet, humor etc. Det aller meste behandles forbillig åpent, ærlig og nøkternt.

Ett av kapitlene handler om betydningen av å se håp i organisasjoner, med Arne Carlsen fra SINTEF som førsteforfatter. Her trekker man også veksler på erfaringene fra norsk oljeleting. I det avsluttende kapitlet prøver redaktørene å sammenfatte og trekke linjer fremover. Dette er godt skrevet, det mangfoldige feltet tatt i betraktning.

Positiv psykologi har med denne solide akademiske oppslagsboken nærmest fått et tusenbein å stå på – heldigvis finnes en detaljert indeks til slutt.

Reidar Tyssen

Avdeling for medisinsk atferdsvitenskap
 Institutt for medisinske basalfag
 Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Lazarus RS. Does the positive psychology movement have legs? *Psychol Inq* 2003; 14: 93–109.

Håndbok om vannlatingssymptomer

Alexander Bachmann, Jean de la Rosette, red.
Benign prostatic hyperplasia and lower urinary tract symptoms in men
 182 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2011. Pris GBP 13
 ISBN 978-0-19-957277-9

Hovedforfatterne er anerkjente urologer fra universitetsklinikker i Basel og Amsterdam. De 35 medforfatterne kommer hovedsakelig fra Europa.

Det er 24 kapitler. Først drøfter forfatterne relasjonen mellom vannlatingssymptomer (LUTS, lower urinary tract symptoms), benign prostatahyperplasi (BPH, som strengt tatt kun er betegnelsen på de mikroskopiske forandringene i prostata), prostataforstørrelse (BPE, benign prostatic enlargement) og obstruksjon som prostata kan forårsake (BPO, benign prostatic obstruction og BOO, bladder outlet obstruction). I andre kapitler tar de for seg tilstandens naturlige forløp, relasjon til prostatakreft, ereksjonsproblemer, risikofaktorer m.m. De drøfter også diagnostikk, bruk av vannlatingsskjema og symptomskårskjema for å objektivisere symptomene.

Bidragstyrene omtaler og diskuterer alle former for behandlinger med medikamenter eller intervensjoner og komplikasjoner til de ulike behandlingsalternativene. I tillegg til ordinære transurethrale behandlinger med bipolar og monopolar strøm finnes det i dag en rekke ulike lasermetoder. Alle metodene blir nevnt og diskutert.

Tidligere var vannlatingssymptomer hos menn forbeholdt spesialister å bedømme og behandle. I dag er det allmennlegen som skal gjøre den primære evalueringen og behandlingen.

I løpet av de siste 20 årene har vi fått en mer differensiert forståelse av symptomene og derved sluttet å bruke det meningsløse begrepet «prostatisme» fordi vannlatingssymptomer hos menn ikke er prostatasymptomer, men vannlatingssymptomer. Disse kan ha sin årsak i nyre, urinblære, prostata, urinrør eller nervesystem. Den digitale rektale palpasjonen er fortsatt viktig. I dag synes det som om mange utelater denne enkle undersøkelsen. Den har imidlertid fem hensikter: bedømme prostatas størrelse (ingen eksakt vitenskap, men en skjønnsmessig vurdering), bedømme knuter og faste parter i prostata (supplement til prostataspesifikt antigen), bedømme smerter i prostata eller omgivelsene, bedømme analfinkters tonus og styrke (enkel nevrologisk bedømmelse) og kjenne på rektumslimhinnen for å avsløre svulster her.

Forfatterne gir et komplett bilde av denne tilstanden, som er så vanlig at alle allmennleger regelmessig møter den i praksis. Alle urologer må daglig ta stilling til ulike problemstillinger knyttet til disse pasientene.

Boken er lett å orientere seg i og er et enkelt verktøy for de legene som vil sette seg grundigere inn i denne problemstillingen.

For dem som utdanner seg til urolog, er kunnskapene i denne boken ubetinget nødvendig. Man kan finne kunnskapen andre steder, men neppe så lett tilgjengelig og så samlet. Jeg vil derfor anbefale boken for urologer og kommende urologer fordi den på en enkel og konsentrert måte gir en fullstendig oppdatering.

Trygve Talseth

Seksjon for rekonstruktiv urologi og nevrourologi
 Avdeling for urologi
 Kreft- og kirurgiklinikken
 Oslo universitetssykehus